

עולים

זוגן חדש בתזמורת

מברקים בהולים שודרו, קציני משטרה גברו הים הוקמו ממטותיהם באמצע הלילה, הכות' רות בעתונים ספרו על מצור של מאות שוטי רים מסביב למעברת עמק חפר, על קרבות, התנגשויות, פצועים. לאחר זמן פורסמה הוד' עה רשמית שמטרה פרטים מלאים על המק' רה: קבוצה בת חמשה שוטרים מתחנת חדרה יצאה למעברה לחקור בתלונתו של שומר הפרדסים משה קים שהוכה, לדבריו, על ידי כמה מאנשי המעברה, גונבי פרי הדר מועדים (הטולט הזה 783). מאחר שקבוצת השוטרים, וכן קבוצה שניה בת 25 איש, נתקלה בהתי' נגדות מצד תושבי המעברה, הוחלט, כדי למ' נוע שפיכת דמים, על נסיגה. למחרת הובאו מאתיים שוטרים שהקיפו את המעברה, לקחו את הברים למסדר זהוי, נגד 35, שווהו כ' מתפרעים. הוצאה פקודת מאסר.

נה. חי' אחר, סאיף אלדין מחמד סעיף אליועני, נעלב או ראה את עצמו נעלב. הוא קם מכסאו, התכונן לעשות שפטים ברוסטום, שגם הוא לא התכונן לסמוך את ידו בצלחת! קריאות של 'ליאספס! ליאספס!' (האלה! הלה!) פרצו מגרונות הנוכחים. היתה סכ' נה חמורה שהתמונה באולם תדמה לתמונה בסרטים הוליבודיים מן הסוג המופיע לעתים קרובות על הבד של קולנוע יחיטס. אולם אללה שמר את עתה משערוריה אחרונה זו. האחדות המוסלמית נדחתה, לפי שעה, להוד' דמנות הבאה: בחירת ועדים מיצגים מקר' מיים שיוכלו להקים, אם ירצה אללה ואם ממ' שלת ישראל לא תפריע, ועד עליון של העדה המוסלמית. עד אז יוסיף הוואקאפ לעמוד, כמ' קדם, לרשות האוטוטרופוס היהודי.

הרכנות

חיים יקרים אולם...

האשה דפקה על דלתותיהם של עשרים רבנים ישראלים, צעקה, כשנפתחו בפניה, רחמים, בקשתם לעזור להציל שתי נפשות בישראל. הרבנים לקחו מידיה של המתחננת את העט הנוכח, חתמו על פטיציה. שתי הנ' פשוט, שנתבקשו להצילן: אתל ויוליוס רוזנברג, אזרחי ארצות הברית, שנידונו על ידי שופט יהודי, למחת בכסא החשמלי, על מסירת סוד הפצצה האטומית לידי הרוסים. הפטיציה, עליה התנוססה כתובתו של הארי טרומן, נשיא ארצות הברית: להמתיק דינם. המחתימה המתייחסת: קרובת משפחתם, ה' מתגוררת בישראל.

20 הרבנים בקיאים יותר בתלמוד, בו נאמר כי 'בסנהדריה, שהרגה אחד נפשיים שנה, היא קטלנית', מאשר בעתונות אמריק' אית המוקיעה קומוניסטים יהודיים, חתמו. עוד להם נסיונם מתקופת המנדט, שעה שחתמו תיהם על פטיציות דומות להצלת אנשי מח' תרת, נחשבו לאומי ורצוי.

קול העט, השש לקראת כל ידי, אפילו כשהוא מגודל פיאות, פרסם למחרת את נר' סח הפטיציה, צירף את רשימת שמותיהם של עשרים הרבנים. ביניהם: חזון איש, גאון ומטרת שכנועו של בי. גיי. להסכים לגיוס בנות, ראובן מנקיס, מראשי נטורי קרתא. בין השורות, רמו קול הים, כי הרבנות הרא' שית צועדת בשורה.

ימים מספר לאחר המקרה, נרגעו הרוחות במעברה (המיושבת בעיקר על ידי יוצאי תי' מן). החיים החלו חוזרים למסלולם. המעטים שבכל זאת עוד המשיכו לדוש בעניני, הת' רכזו בעיקר בשאלה: האם צדק השומר, או אם יש לקבל טענת כמה מתושבי המעברה, שכלבו של השומר אשם בכל, בנשכו אחת מילדות המעברה, דבר שגרם לכל סערת הרר' חות, כל הענין היה מסתיים לבסוף בתיק משפטי גינל, אלמלא הופיע השבוע גורם חדש: חבר הכנסת ישראל ישעיהו

תזמורת הקפוח העדתי. במדינת ישראל, בעלת עשרות המפלגות, חטיבות, פל' גים וזרמים, הפיעו, בבחירות לכנסת ול' עיריות, יצורים פוליטיים משונים כגון: ציונים ספרדים, התאחדות התימנים, צעירי עדה, יוצאי בבל, הוסיפו לפיצול ולערבוביה. בתוך הקלחת בלט לטובה לפחות אדם אחד: חבר מפא"י (ואחר כך הכנסת) ישראל ישעיהו בן העדה התימנית. בנאומו התעמולה שלו הת' קיף ישעיהו, בכשרון ובמרץ, את כל אותם הגונארים העדתיים שהצדיקו את קיומם ב' טענת הקפוח כלפי בני עדתם, טען שאין מפל' גה מדינית מיוחדת על עדה, אלא על השקפת עומל מדינית חברתית. ביחוד הרבה לתקוף את ראשי התאחדות התימנים, את זכריה גלוסקא נשיאה, טען שכל כשרונם נעוץ ב' נגינה בתזמורת הקפוח העדתי, — אמצעי זול לצבירת קולות, יעץ לכל יוצאי תימן

על כך! זאת הוכיחו, בשבוע שעבר, ב' מירון הכללי על הנשיאות (ראה הלח). מישהו הציע את הפרופיסור אלברט איינ' שטיין, מישהו זה היה דוד בן גוריון. אולם לרוע המזל, לא ידעו זאת העתונאים. אך הם ידעו שד"ר זוריאל קרליבך, עורך מעריב, הוא שמירסם את ההצעה. ברור לחלוטין היה מה דעתם של עתונאי ישראל על הצעה ש' באה ממקור זה: שלילית לחלוטין.

היתה זאת תגובה מידית, כמעט אוטומטית. שהרי אין עתון יכול להודות שמהשו טוב באמת, גם כשאני עתון מתחרה. אמר הרצל רונבלום, עורך ידיעות אחרונות: קודם הציעו מלושרי, אחר כך דוקטור, אחר כך פרופיסור, אחר כך פרופיסור שבפרופי' סורים. מה נשאר עוד להציע? בכל זאת הציע פרופיסור משלו: הפרופיסור זליג ברודצקי.

הגבתו של הדור המפא"יי היתה תוקפנית יותר. הוא ספך דמעות תנין על אותם ה' יהודים הגלותיים המחפשים נשיאים בחוץ לארץ, במקום לבקשם על אדמת ישראל. לא ידע הדור: בראש היהודים הגלותיים עומד דוד בן גוריון.

הפגנת תושבי מעברת דוד לא כל כך שלחיים

עלה על כולם הארץ. סופר העתון באמריקה, אריה גלבלום הצעיר, בן ספוחיו של גרשום שוקן, רגיל לשמש הד רחוק לדעת עורכו בתל-אביב. מדי יום כיומו שיגר לארץ מברק על האסון הלאומי הנורא שירד על ישראל עקב סרובו של אינשטיין לקבל את ההצעה הטפשית, הארילית, המגוחכת, האיומה. התלונן זוריאל קרליבך: אותם יהודים היו מסרבים לקום בבית הכנסת לו החזון היה ד"ר זוריאל קרליבך.

לא היה זה המקרה היחיד בו הוכיחה ה' עתונות היומית את רמתה הגבוהה. לפני ארבעה שבועות התפוצצה א' שם ב' אוקינוס השקט פצצה רועשת מאד: פיצצה המימן. דבר הפיצוץ נתגלה מיד בעתוני אמריקה מפי עדים בלתי רשמיים ששלחו מכתבים פרטיים לידיהיהם בבית. בארץ ש' אינה ברוכה בצנזורה, התפרסמו המכתבים בעתונים ובשבועונים שהגיעו כעבור שבוע לארץ. הם לא עשו כל רושם על עתוני ישר' אל.

לפתע פתאום התפוצצה פיצצת המימן גם בישראל. עלתה כפסדיה אטומית בכותרות הראשיות. מה קרה? אחר שהסוד נתגלה בכל העולם, אישרה ועדת האנרגיה האטומית, במאוחר אך באורח רשמי, את דבר הפיצוץ. הסוכנויות הטלגרפיות הרדעו על כך ל' לקוחותיהן, ביניהן עתוני הארץ. השאלה ש' נתעוררה: היכן היו עד אותו רגע סופריהם המיוחדים של כל העתונים היומיים הישראלי' ליים (המקבלים לצורך זה הקצבות דביזים מיוחדות).

* רופא בלתי מוסמך שהיה מקובל ב' צבאות האירופיים לפני מאה שנה ומעלה. ** הד"ר קרליבך לא יכול היה להתאונן: גם עתונו הצטרף לחרם על פרסום ידיעות על מפעל ששמו של עתון אחר היה מעורב בו: משפט הנוער הגדול שנערך בתל-אביב בחסות העולם הזה.

סכך פוליטי. המכתב נתקבל בתמהון רב במשטרה. טען קצין גבוה במטה הארצי: 'המשטרה יצאה למקום כדי לחקור מקרה מסויים, לא כדי לערוך הרצאות הסברה על גיבוית טרי. אותם השוטרים, אשר לפי טענות שונות הוכו על ידי לידים רכים (שקרצו את חולצותיהם, הורידו את שעוניהם, פצעו את דים מהם) הבלינו כשם שאף שוטר אחר בענ' למ לא היה מבלוג. מאתיים השוטרים שהובאו לאחר מכן כתגבורת, באו רק כדי למנוע הישנותה של התפרעות.'

המפלא ביותר, לדברי אותו קצין, היא ה' עובדה שבסטנוגרמה של דויח הועדה, הנמ' צאת בידי, אישר ישעיהו במפורש את ה' עובדה כי, לפי דברי העדים מתושבי המעברה, לא היו כל חבלות, מכות, או התנהגות של' לית אחרת מצד השוטרים (ברובם עולים חד' שים יוצאי המזרח).

אילו היה אותו קצין מתמצא קצת בסככי המפלגות הישראליות, יתכן שלא היה מתפלא.

הילדים לא נצלו

נוסע מנומנם, שישב באוטובוס הנוסע בקו תל-אביב חיפה, פקח לרגע את עיניו בעוברו

ליד מעברת דוד שבצד הכביש, ראה מוצגים משונים ערוכים על האדמה: שתי מסות צבאיות מפוחמות, שירים של מה שהיה פעם, סטרים גשרי, מזרון קש. אלה היו החפצים שצלו מברון שעלה באש. שלושה ילדים קטנים שישנו במסות לא נצלו, גשרפו חיים.

בסמוך למקום השריפה ישבו בבית קפה צ'ר מספר צעירים, שחקו שש'בש, התפארו על הפגנה שערכו ליד בנין הסוכנות בחיפה, בה דרשו במפגיע שכון קבע בצריפוני עץ, נוספו דגלים שהורים.

לא השתתף באותה התגנה: אבי הילדים, עזיו שמש, הוא שכב אותה שעה, שבור ומיאוש, כמעט בחוסר הכרה. בין אבדן חר' שים אחד למשנהו יכול להזכר בזוהרה: כמו מרבית יהודי עירק האדוקים נהג עזיו לבשל חמין בערב השבת, לשמור על חומו של התבשיל במשך הלילה. לשם כך השאיר פתליה כעורת, הניח עליה את סיר האוכל. אותו ערב שבת, לפני שבוע, לא ססה עזיו ממנהגו, הניח את הפתליה דולקת ב' אוהל הבד. לפתע אירעה התלקחות עצומה. תוך שניות ספורות עלו באש קירות הבד מצופה הזפת, מתוך הבדון נשמעו צעקות הילדים העולים בלהבות. העזרה שהועקה לא הגיעה בזמן, עזיו המיאוש ניסה לקפוץ אל תוך האש, להשרף עם ילדיו. שכניו פני' עזרו מעשות זאת.

אותו לילה אבדה שלחת יושבי המע' ברה, שחששו לשוב ולישון בבדוניים. רבים מהם לנו תחת כיפת השמיים. הפגנה שערכו לא נשאה, כמרבית ההפגנות מן הסוג הזה, פרי מידי, תושבי מעברת דוד חזרו לבדר' ניהם. הם נזהרו מאד לכבול את הפתליות.

עיתונות

אסון לאומי

עתונאי ישראל אינם מאמינים באימרה 'אצור לי מי ידידיך, ואומר לך מי אתה!' אולם הם מאמינים בכל שלם בסיסמה אחרת: 'אמור לי מי אמר זאת, ואני לך מה דעתי המיוחד.

הרב הראשי איזיק הלוי הרצוג מאד מאד עדין

לעצביו בעד מפא"י. השבוע נתעורר החדש שגם ישעיהו החל להצטרף לאותה תזמורת, דוקא כמתופף בעל עצמה ניכרת. לאחר סימו את תפקידו כחבר הועדה שמונתה ע"י בי. גיי. לחקר המקרה, מירסם מכתב בהארץ, התקף בחריפות יוצאת מהכלל את המשטרה על התנהגותה, האשימה בנפוח המקרה, בגרימת בזיון לאלפי יהודים תמימים, טען שכל הסיפורים על הכאות ות' לות בשוטרים מצוצים מהאצבע כנראה ש' לגבי העובדה האחרונה לא היו לישיעיהו כל ספיקות, היות ולא מצא לנחוץ לחקור את השוטרים המוכים ('לא היה שום צורך ל' חקור את השוטרים... בדרך כלל התמונה טית (ובמכתב תוך אזיחה): בכל אשפה ה' משטרה שאינה מתיחסת ברצינות לתלונות עולים תימנים, אינה מבינה את הלכי רוחם המיוחד.

כעבור ימים מספר קיבל איזיק הלוי הר' צוג, הרב הראשי לישראל, מברק שזרקו מ' ידיו, כאלו נכתה. על החתום היה גוף, שכל אדם המקוה לבקר אי'פעם בארצות הברית נמנע מלהתיידד אתו: הועד להצלת יוליוס ואתל רוזנברג. המברק הביע לו ולרבנות ה' ראשית תודה עמוקה על משלוח הפטיציה. הרצוג, שהיטיב להבין את הסיבוכים הפולי' טיים הכרוכים בבקשה המופנית לנשיא אר' צות הברית ושריח קומוניסטי נודף ממנה, לא בזבו רגע, הודיע ברבים, כי אינו מעורב כלל בעניני הרבנים שחתמו אינם פעילים במסגרת הרבנות הראשית, ובודאי שאינם מצגים אותה.

לבסוף הוסיף הרהור פרטי, אמר: 'חיי יהודים יקרים אמנם, אולם המקרה הוא עדין'.